

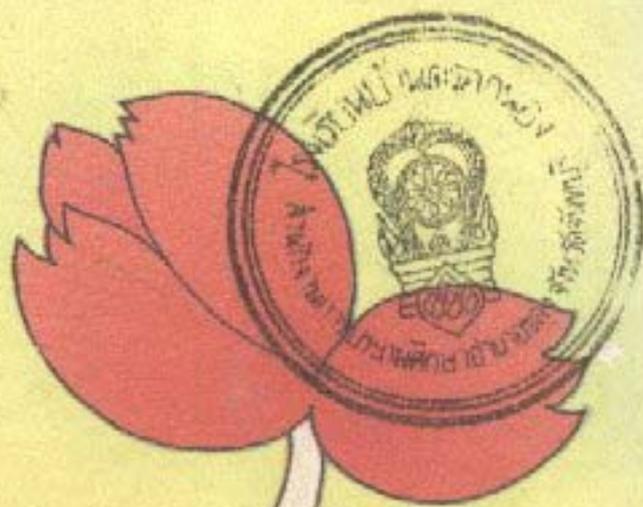
หนังสือเรียน ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๒
ตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช ๒๕๒๑

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือเล่มนี้เป็นสมบัติของห้องสมุดโรงเรียน
สำหรับให้นักเรียนยืมเรียน
ห้ามขาย

หนังสือเรียนภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เล่ม ๒

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือเล่มนี้เป็นสมบัติของห้องสมุดโรงเรียน
สำหรับให้นักเรียนยืมเรียน
ห้ามขาย

องค์การค้ำของคุรุสภาจัดพิมพ์จำหน่าย
พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
๕๒ ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร
มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

สารบาญ

หน้า

บทที่ ๒๓
บทที่ ๒๔
บทที่ ๒๕
บทที่ ๒๖
บทที่ ๒๗
บทที่ ๒๘
บทที่ ๒๙
บทที่ ๓๐
บทที่ ๓๑
บทที่ ๓๒
บทที่ ๓๓
บทที่ ๓๔
บทที่ ๓๕
บทที่ ๓๖
บทที่ ๓๗
บทที่ ๓๘
บทที่ ๓๙
บทที่ ๔๐

๒
๗
๑๑
๑๕
๒๐
๒๔
๓๐
๓๕
๓๙
๔๔
๔๙
๕๕
๖๐
๖๔
๖๙
๗๔
๘๐
๘๕

วีระ

เจ้าจ๋อ

มานี่

มานะ

เจ้าโต

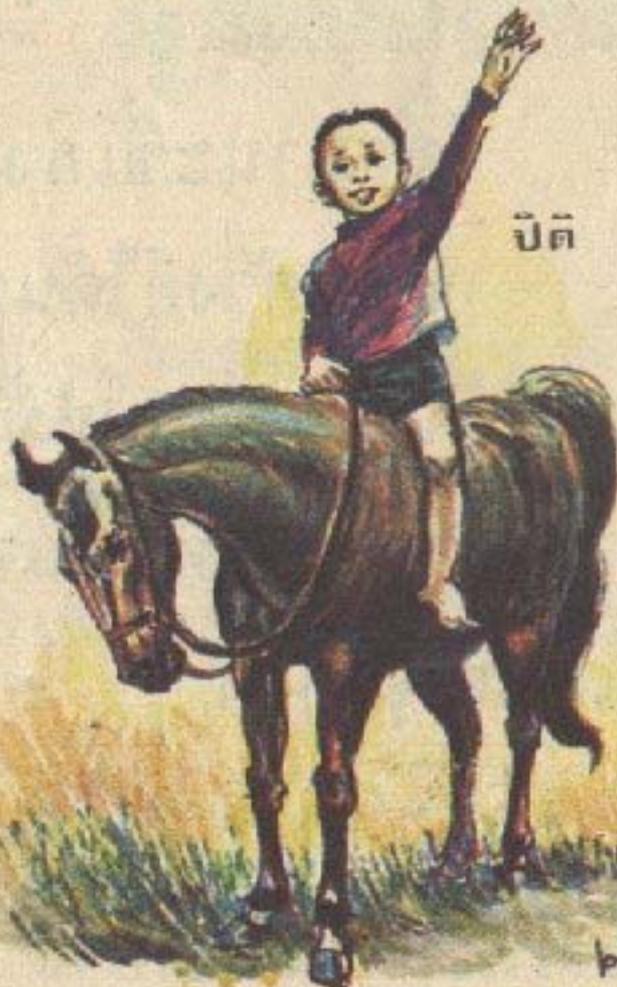
ชูใจ

สีเทา

ปัต

เจ้าแก้ว

ปิ่น

บทที่ ๒๓

มานะและปิติจะไปบ้านวีระ
บ้านวีระอยู่ห่างบ้านปิติและมานะ
มานะชี้เจ้าแก่ ปิติให้มันเดินช้า ๆ
เจ้าแก่พอใจร้องฮี้ ๆ

ปิติ “ถ้ามานะชี้เก่งแล้วจะให้
เจ้าแก่วิ่งก็ได้นะ”

มานะ “ฉันไม่อยากให้มันวิ่ง มันแก่
มากแล้ว เดียวมันจะวิ่งไม่ไหว”

เจ้าแก่พอใจร้องฮี้ ๆ

มานะนึกได้ว่าบ้านวีระอยู่ห่าง
เขาจึงให้ปิติชี้เจ้าแก่บ้าง ปิติชี้เจ้าแก่

มานะเดิน เขาไม่ขี่สองคน เดี่ยวเจ้าแก่
จะแย้ เจ้าแก่เดินช้า ๆ พอถึงบ้านวีระ
ก็เห็นวีระใส่เสื้อสีขาวอยู่ใต้ต้นไม้

แบบฝึก

๑. ๆ (ไม่ยืมก) อยู่หลังคำใดให้อ่านคำนั้นซ้ำ

ดี ๆ ต่ำ ๆ ไว ๆ ช้า ๆ
 ฮี ๆ ต่าง ๆ ห่าง ๆ นิ่ง ๆ
 ม้าร้องฮี ๆ สีดำ ๆ
 ทำดี ๆ สิ่งต่าง ๆ

๒. คำที่ขึ้นต้นด้วย ก จ ด ต บ ป อ ผันได้ครบ
 & เสียง (อ่านตามแนวตั้งและแนวนอน)

-	๑	๒	๓	+
แก	แก๋	แก๊	แก็	แก้
จา	จ๋า	จ๊า	จ็	จ้
ดู	ดู๋	ดู๊	ดู็	ดู้
เตา	เต๋า	เต๊า	เต็	เต้

โ	โ	โ	โ	โ
ป	ป	ป	ป	ป
อ	อ	อ	อ	อ

๓. ฝึกอ่านคำที่มี ว สะกด

ให้อ่านว่า เตี้ย - ว - เตี้ยว

เตี้ยว เจี้ยว เคี้ยว เขี้ยว เสี้ยว

กาว ดาว ขาว เหว เลว

ผิว สีว หิว แถว แจว

๔. สระ เ - อ เมื่อมีตัวสะกด มีรูปเป็น เ -

ให้อ่านว่า ด - เ (เออ) - น - เ็น

เ็น เ็น เ็น เ็น เ็น

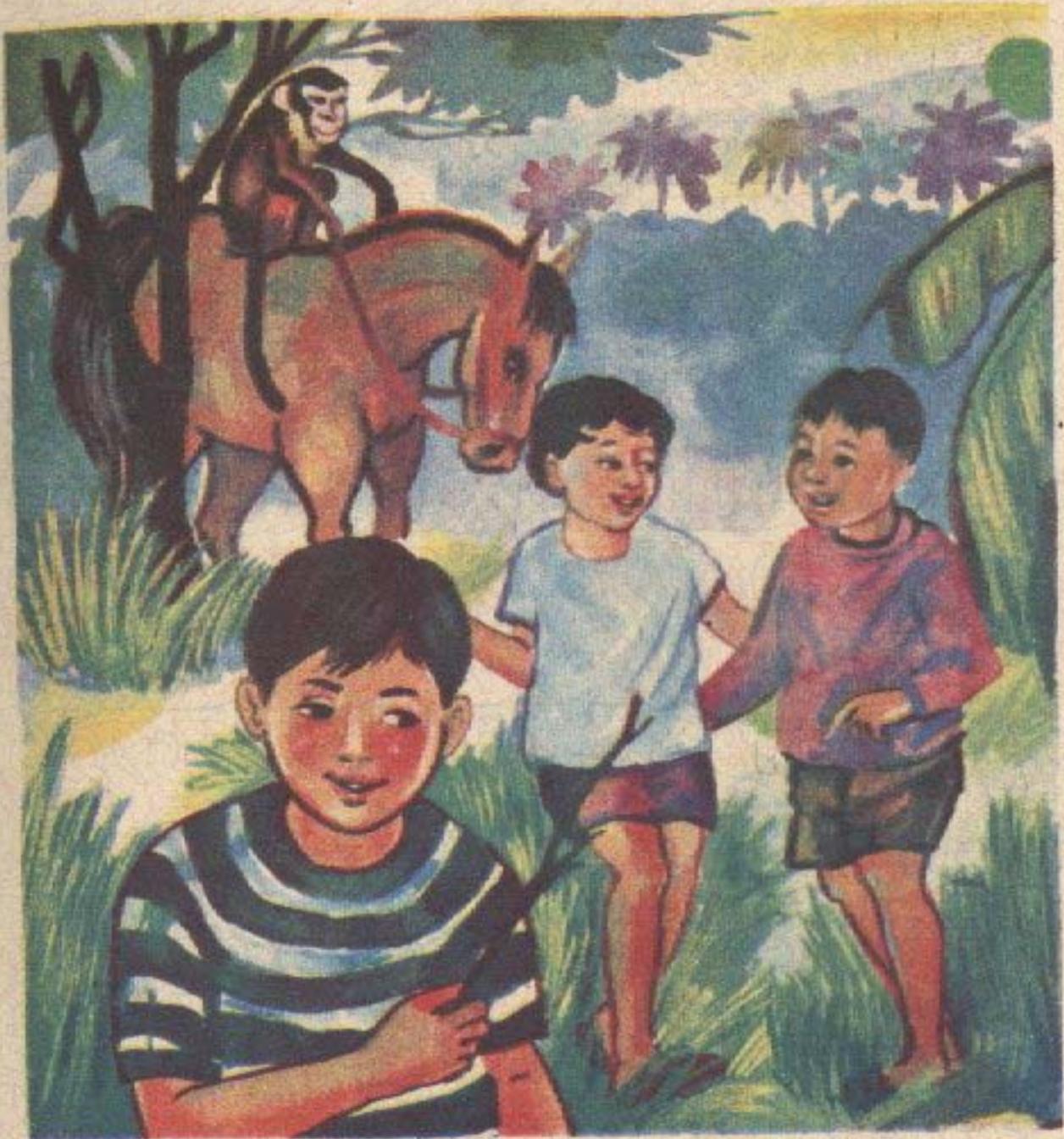
เ็ด เ็ด เ็ด เ็ด เ็ด

เิ่ง เิ่ง เิ่ง เิ่ง

๕. ฝึกอ่าน (ไม่สอนความหมาย)

ข้าว ข้าว แก้ว แล้ว
 นัว หิว เขียว เคียว
 เกียว เทียว เลี้ยว เตียว
 นัวมือ ถือเคียว กววยเตียว
 ไปเทียว เตียวนี้ จู๊จู้
 แม่จ๋า ผ้าขาว เกียวข้าว
 ลมหนาว ขาวดี สีเขียว
 เลี้ยวซ้าย ไช้แล้ว เลียงแมว
 แจวเรือ เสือดาว ก้าวเดิน
 เงินทอง ของเดิม

บทที่ ๒๔

วีระอยู่ใต้ต้นไม้กับลิงตัวหนึ่ง

๔
ลึงตัวนี้หน้าขาวและหางยาวมาก
พอเจ้าแก่แลเห็นลึง มันก็ร้องฮี้ ๆ
ลึงตกใจร้องเจี๊ยก ๆ แล้วหนีขึ้นไป
อยู่บนต้นไม้ มานะ ปิติและวีระก็หัวเราะ
วีระบอกว่าลึงหน้าขาวตัวนี้ชื่อเจ้าจ้อ
มันซนมาก ทุกคนเห็นแล้วจะหัวเราะ
เจ้าจ้อเห็นเจ้าแก่ไม่ทำอะไรก็ลงมา
ไม่ช้ามันก็ขึ้นขี่หลังเจ้าแก่ เจ้าแก่พา
เดินไปเดินมา เด็กทั้งสามคนหัวเราะ
ตัวงอ เจ้าแก่ร้องฮี้ ๆ เจ้าจ้อร้องเจี๊ยก ๆ
ปิติ “ฉันจะพาเจ้าแก่มากินหญ้า
ที่นี้บ้างได้ไหม”
วีระ “ได้สิ เจ้าจ้อจะได้มีเพื่อนเล่น”

แบบฝึก

๑. อ่านเทียบเสียง

ฮา - หา

เทา - เถา

คอ - ขอ

ชัน - ฉัน

ทัก - ถัก

ชุด - ชุด

คม - ขม

พิง - ผิง

พั่น - ผั่น

ซอ - สอ

คัด - ขัด

แทบ - แทบ

๒. ฝึกอ่านคำที่มี " (ไม้ตรี) " ไม่สอนความหมาย

ของเก็ ^๓เสื่อ^๓ก็^๓ก ^๓ก็^๓อก^๓น้ำ

ไหล^๓จ^๓อก ^๓โบ^๓เบ^๓ ^๓ตา^๓แป^๓ะ

ทำ^๓แป^๓ะ ^๓ขา^๓ไต่^๓ะ ^๓ดั่ง^๓เอ^๓ียด

ลูก^๓อ้อ^๓ด ^๓ล^๓อย^๓ตุ^๓บ^๓ป^๓อง ^๓น้ำ^๓มัน^๓ก้า^๓ด

๓. ผูกอ่านคำที่มี + (ไม้จัตวา) ไม่สอนความหมาย

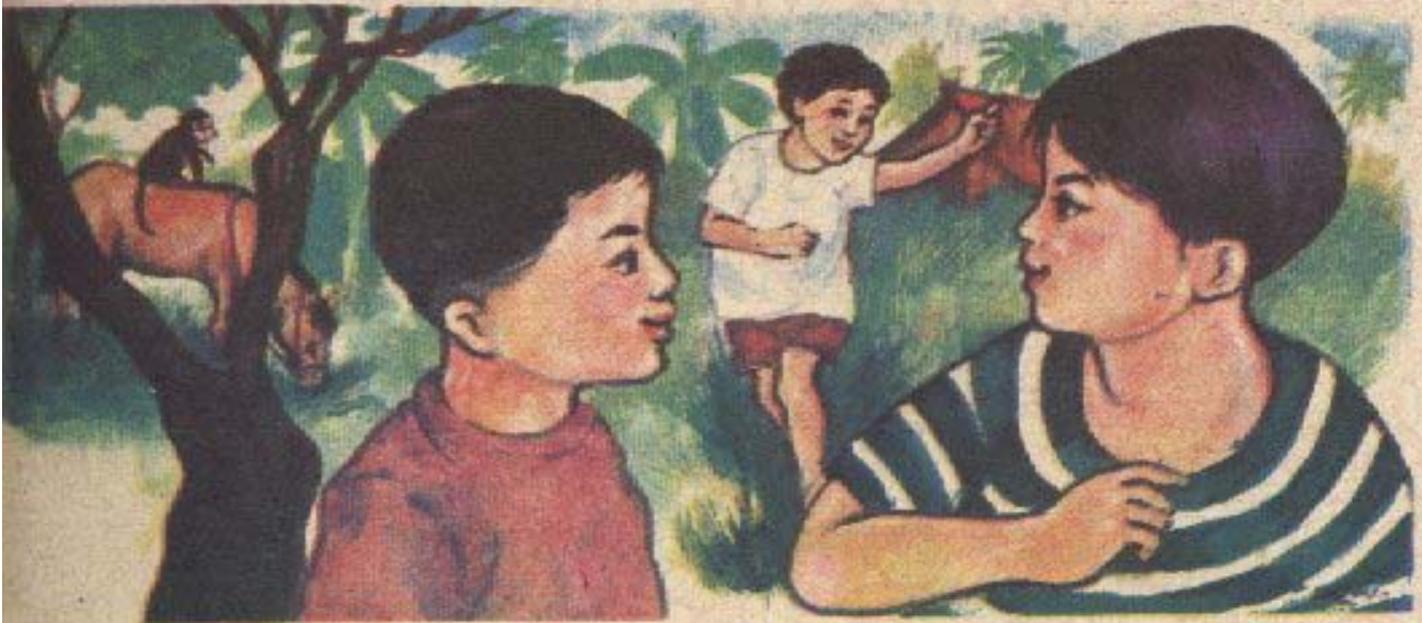
เร็ว ⁺ จี้	แดง ⁺ แจ้	หน้า ⁺ จ้อย
เหลือ ⁺ งอ้อย	ตัว ⁺ จิว	ผม ⁺ เป้
เท ⁺ ปุย	ดำ ⁺ ปี้	น้อง ⁺ เอ้ย
ตั้ง ⁺ โอ้	ตา ⁺ โป้	ร้อง ⁺ อ้อ

๔. อ่านเสียงร้องของสัตว์

หมู ⁺ ร้องอู๊ด ๆ	หนู ⁺ ร้องจืด ๆ
หมา ⁺ ร้องเอ็ง ๆ	หมา ⁺ เห่าไฮ้ง ๆ
ม้า ⁺ ร้องฮี้ ๆ	ลิง ⁺ ร้องเจี้ยก ๆ
นก ⁺ ร้องจิบ ๆ	เป็ด ⁺ ร้องก้าบ ๆ
กบ ⁺ ร้องโอ๊บ ๆ	แพะ ⁺ ร้องแบ๊ะ ๆ
แม่ ⁺ ไก่ ⁺ ร้องกระต๊าก ๆ	เรียก ⁺ ลูก ⁺ ไก่ ⁺ กุก ๆ
ลูก ⁺ ไก่ ⁺ ร้องเจี้ยบ ๆ	พ่อ ⁺ ไก่ ⁺ ขัน เอ๊ก
	อี เอ๊ก เอ๊ก

บทที่ ๒๕

หลังบ้านของวีระเป็นสวนใหญ่
วีระชวนปิติกับมานะไปเที่ยวเล่นใน
สวน ให้เจ้าแก่กินหญ้าอยู่ใต้ต้นไม้

เจ้าจ้อเล่นชนอยู่บนหลังเจ้าแก่ นาน ๆ
ก็มีเสียงเจ้าแก่ร้องฮึ ๆ เจ้าจ้อร้อง
เจี้ยก ๆ ดังมา
มานะพูดกับวีระว่า “สวนนี้ของใคร
วีระ”

วีระ “ของลุง บ้านก็ของลุง ฉันอยู่
กับลุง”

ปิติ “แล้วพ่อกับแม่ของเธออยู่ที่ไหน”

วีระ “ไม่รู้ซี ฉันอยู่กับลุงมานานแล้ว”

มานะ “ลุงไม่เล่าให้เธอฟังหรือว่า
พ่อแม่ของเธออยู่ที่ไหน”

วีระ “ไม่มีใครเล่า”

ปิติ “เธอรักลุงไหม วีระ”

วีระ “รักซี ลุงก็คงรักฉันมาก วันนี้
ลุงไม่อยู่บ้าน ถ้าอยู่ ฉันจะพา
เธอไปหาลุง”

ปิติ “ที่บ้านของเธออยู่กันกี่คน”

วีระ “ห้าคน”

แบบฝึก

๑. คำที่มี ร ควบ (หมายถึงคำที่มีตัว ร ตามหลังตัว ก ข ค ต ป และ พ) ออกเสียงกล้ำทั้งตัวหน้า และตัว ร

กาบ - กราบ	ไก - ไกร
ขุ - ขรุ	ชะ - ชระ
คู - ครู	โค - ไคร
ตี - ตี	ตา - ตรา
ไปย - ไปรย	แปง - แปรง
แพ - แพร	เพาะ - เพาะ

๒. คำที่มี ร ควบ ผันเหมือนันตัวหน้า เขียนสระ
และ ให้ตรงตัว ร

โค	ไค	ไค	คู	คู	คู
ไคร	ไคร	ไคร	ครู	ครู	ครู

กอน ก้อน ก้อน ก้อน ก้อน
 กรอน กร้อน กร้อน กร้อน กร้อน

๓. ฝึกอ่าน (ไม่สอนความหมาย)

ตะไคร้	ในครัว
ชั่วคราว	ครูใหญ่
ไหว้พระ	พูดเพราะ
เสือแพะ	มะพร้าว
ตีเกราะ	มะกรูด
กราบไหว้	เกรงใจ
ไม้ตรี	เป่าแตร
เปื้อนเปราะ	เปรียบเทียบ
ตะกร้อ	ตะกร้า
ขรุขระ	หน้าขริม

บทที่ ๒๖

ในสวนมีมะม่วง กล้วย มะละกอ
และมะพร้าว วีระเล่าว่า ลุงฝึก
เจ้าจ้อขึ้นมะพร้าวให้ลุงได้ มันไม่
กินมะพร้าว มันชอบกินกล้วย

ในสวนมีนกแยะ นกชอบกินกล้วย
และมะละกอ

เด็กทั้งสามคนเดินเที่ยวในสวน
เขาเห็นมะม่วงสุกน่ากิน วีระบอกว่า
ถ้ามีสุกมาก ๆ แล้วจะเอาไปให้มานะ
และปิติบ้าง

ลูกนกแก้วตัวหนึ่ง นอนร้องอยู่
ใต้ต้นมะม่วง เด็กทั้งสามคนจึง
เข้าไปดู เขาเห็นมดแดงเกาะอยู่ตามตัว
ปิติช่วยเอามดแดงออก ลูกนกแก้ว
ไม่ร้อง แต่เดินไม่ได้

มานะ “มานี่ น้องของฉันชอบนก
เขาอยากเลี้ยงนก แต่พ่อยัง
หาไม่ได้”

วีระ “เอาลูกนกแก้วตัวนี้ ไปให้
เขาเลี้ยงซี นกแก้วพูดได้
และมีสีสวย มานีคงชอบ”

มานะ “ฉันจะเอาลูกนกแก้วตัวนี้
ไปให้มานีเลี้ยง”

แบบฝึก

๑. คำที่มี ล ควบ (คือคำที่มี ล ตามหลัง ก ข ค ป
และ พ) ออกเสียงกล้ำทั้งตัวนำและตัว ล

ไก	-	ไกล		เขา	-	เขลา
คำ	-	คลำ		ปา	-	ปลา
พวง	-	พลวง				

๒. คำที่มี ๓ ทวน ผันเหมือนตัวนำ เขียนสระ ๓๔๔๔

๓๓ และ ๓๓๓ + ให้ตรงตัว ๓

คำ	คำ	คำ		คิ	คิ	คิ
คล้า	คล้า	คล้า		คลี	คลี	คลี
กั้น	กั้น	กั้น		กั้น	กั้น	กั้น
กลั่น	กลั่น	กลั่น		กลั่น	กลั่น	กลั่น

๓. ฝึกอ่านคำที่มี ๒ สระกด

กาย	ตาย	ขาย	สาย
เขย	เจย	เคย	เลย
หอย	คอย	สวย	รวย
คุย	ลุย	โรย	โอย

๔. คำที่มี ๒ สระกด ผันอย่างเดียวกับคำที่ไม่มีตัวสระกด

คา	ค่า	ค้า
คาย	ค้าย	ค้าย

คล้าย คล้าย คล้าย

สาย สาย สาย

พาย พาย พาย พาย พาย

๕. ฝึกอ่าน (ไม่สอนความหมาย)

สวยงาม รำรวย ช่วยด้วย

ถ้วยชาม กลิ่นหอม เปลี่ยนเสื้อ

เกลือเค็ม เป้าขลุ่ย ลุยโคลน

ตีกลอง ล้ำกลอง กล้วยไข่

ชมเชย พี่เขย เงยหน้า

คอยหา หายใจ ร่างกาย

ขายของ ร้องโอย โดยเร็ว

บทที่ ๒๗

วันหนึ่ง แม่ซื้อเสื้อ กระโปรง
ถุงเท้า รองเท้า และกระเป๋าหนังสือ
ให้มานี้ แม่บอกมานี้ว่า “มานี้โตแล้ว
จะต้องไปโรงเรียน” มานี้ได้ยินว่า
จะได้ไปโรงเรียนก็ดีใจ ลูกขึ้นร้อง
ไชโย ๆ เจ้าโตตกใจเห่าไฮ้ง ๆ นกแก้ว

ร้องไชโย ๆ ตามมานี้ มานี้ถามว่า
 “ย่าของชูใจซื้อเสื้อ กระโปรงให้
 ชูใจเหมือนนของมานี้ไหมคะ” แม่
 พูดว่า “แม่เห็นย่าของชูใจซื้อให้แล้ว”
 มานี้ถามว่า “ซื้อถุงเท้า รองเท้า และ
 กระเป๋า ด้วยไช้ไหมคะ” แม่หัวเราะ
 แล้วพูดว่า “มานี้รักและเป็นห่วง
 เพื่อนดีจริงนะ แต่แม่ไม่เห็นย่าของ
 ชูใจซื้อถุงเท้า รองเท้า และกระเป๋า”

มานี้ขอแม่ไปหาชูใจ จะไปดูว่า
 ย่าซื้อถุงเท้า รองเท้า และกระเป๋า
 ให้ชูใจหรือยัง แม่ก็ให้ไป เจ้าโตก็
 วิ่งตามไปด้วย

แบบฝึก

๑. คำที่มี ร ควบ บางตัวไม่ออกเสียง ร เช่น จริง
๒. ให้อ่านว่า ห-ว-ง-หวง

หวง ควง ตวง รวง ลวง

ปวง พวง งวง กลวง พลวง

๓. ฝึกผัน

หวง ห่วง ห้าง

ลวง ล่วง ล้าง

บวง บ่วง บ้าง บ้าง บ้าง

๔. อ่านเทียบเสียง ร ล (อ่านตามแนวตั้งและแนวนอน)

รา - ลา	ก	อง	กร	กล	อง
---------	---	----	----	----	----

เรียน - เลียน	ปี	ปรี	ปลี
---------------	----	-----	-----

รำ - ลำ	เพาะ	เพราะ	เพลาะ
---------	------	-------	-------

รด	-	ลด	คอง	ครอง	คลอง
รอย	-	ลอย	คำ	ครำ	คลำ
รัก	-	ลัก	พู	พรู	พลู

๕. ฝึกอ่าน (ไม่สอนความหมาย)

สองโหล ร่วงหล่น สีเหลือง
 เสื่อหลวม นอนหลับ หลบหนี
 สีเหลือง ผีหลอก เมืองหลวง
 หล่อพระ ตกหล่น หลุดมือ
 เหลียวหลัง บุหรี สีกหรอ
 จริงหรือ ลูกหลาน เหมือนกัน
 ครั้นตัว ไนคร้ว รัวไหล

บทที่ ๒๘

วันไป
โรงเรียน พ่อ
เห็นมานีสวม
เสื้อ กระโปรง
ถุงเท้า และ
รองเท้า พ่อ
ชมว่าน่ารัก
มานียิ้มชอบใจ
แล้ววิ่งไปหาแม่

มานี “มานีไม่เห็นมีหนังสือ

ในกระเป๋า”

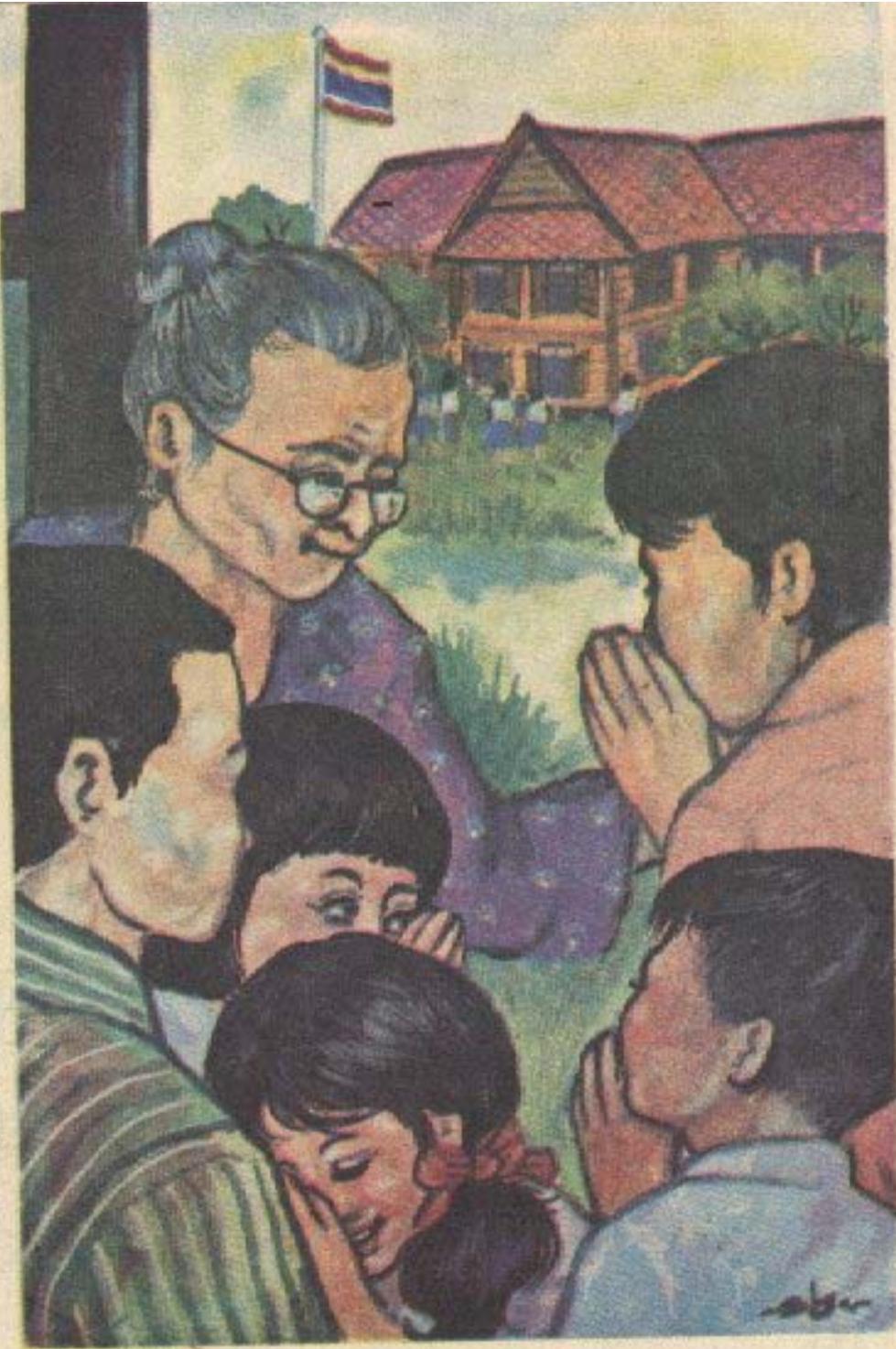
แม่ “วันนี้พ่อจะพามาที่นี่ไปหา
ครู ครูจะให้หนังสือ สมุด และ
ดินสอ”

พ่อพามาที่นี่เดินไปโรงเรียน โต
จะไปด้วย แม่จับมันไว้ ไม่ให้ตามไป
นกแก้วชอบใจร้อง ไชโย ๆ

มานี้กับพ่อมาถึงโรงเรียน พบ
ชูใจและยายยืนรออยู่ที่หน้าโรงเรียน
มานี้ไหวย่าของชูใจ ชูใจไหวพ่อของ
มานี้

ชูใจ “ปิตียังไม่มาหรือ”

มานี้ “ปิตีต้องมา เดี่ยวก็คงมา
ถึง”

ปิติเดินมากับพ่อ ปิติไหว้ย่าของ
ชูใจ และไหว้พ่อของมานีด้วย พ่อ
ของมานี และพ่อของปิติรู้จักกันดี
เด็กสามคนดีใจที่ได้มาโรงเรียน

แบบฝึก

๑.ให้อ่านและจำเป็นคำ

สมุด อ่านว่า ส - ม - ม - ด

๒.ให้อ่านว่า ส - ว - ม - สวม

สวม บวม นวม รวม

๓. ทบทวนผันคำที่ขึ้นต้นด้วย ง น ม ย ร ล ว

	๑	๒
เงา	เง่า	เง้า
นวม	น่วม	น่วม
ยม	ย่ม	ย่ม
เลี้ยง	เลี้ยง	เลี้ยง
มวง	ม่วง	ม้วง
วิ่ง	วิ่ง	วิ่ง

๔. ทบทวนผันคำที่ขึ้นต้นด้วย ก ข ซ ท พ ฟ ฮ

	๑	๒
ฟา	ฟา	ฟ้า
ไซ	ไซ	ไซ้
ซิง	ซิง	ซึ้ง
ทิง	ทิง	ทึ้ง
ฮี	ฮี	ฮี้
โคร	โคร	โคร้
พราว	พร้าว	พร้าว

๕. ฝึกอ่าน (ไม่สอนความหมาย)

ถ้าอ่านคำที่มี ร ล ควบไม่ได้ ให้ปิด ร ล ก่อน เช่น

กลาง - กาง - กลาง

เปล้า - เป้า - เปล้า

ต้นสมอ

กลีบกุหลาบ

คล้ายคลึงกัน

ตอนกลางวัน

เพียงชั่วครู่

มีครบถ้วน

ขอสมุด

กาบพลับพลึง

กลับหลังหัน

ฉันไม่กลัว

ครูสอนดี

สวนมะพร้าว

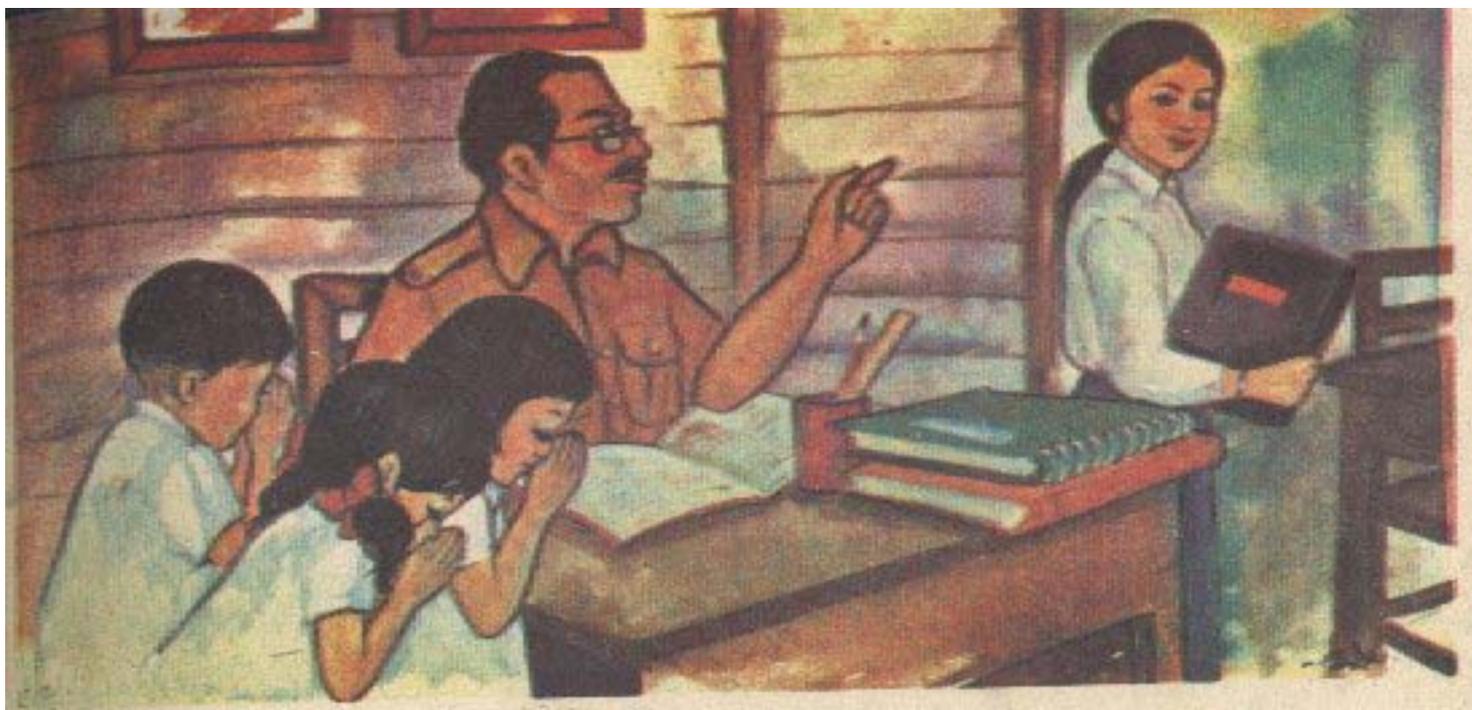
บทที่ ๒๙

ที่บ้านไต่หน้าโรงเรียน ครูใหญ่
ยืนยิ้มรออยู่ ครูใหญ่ไหว่ย่าของชูใจ
และพ่อของเด็ก ๆ ย่าและพ่อก็ไหว่
ตอบ เด็กทั้งสามคนก็ไหว่ครูใหญ่
ครูใหญ่ “เด็กสามคนน่ารักมาก คง
จะไม่ชน ชื่ออะไรกัน
บ้าง”

มานี่ “ฉันชื่อมานี่ค่ะ”

ชูใจ “ฉันชื่อชูใจค่ะ”

ปิติได้ยืนก็บอกว่า “ฉันชื่อปิติ
ค่ะ”

ผู้ใหญ่ทั้งสี่คนหัวเราะ ปิติไม่รู้
ว่าผู้ใหญ่หัวเราะอะไร จึงทำหน้า
เหลอ ครูใหญ่หัวเราะแล้วพูดว่า
“เธอเป็นผู้ชายต้องพูด ผม พูด ครับ
นะปิติ” ปิตินึกได้ก็หัวเราะ ชูใจ
และมานี้ก็หัวเราะ

ครูใหญ่พาทั้งหกคน เดินขึ้นบน
โรงเรียน พื้นโรงเรียนสะอาด ไม่มี
ผง ครูใหญ่พาทุกคนเดินผ่าน
ห้องเรียน พอถึงห้องครูใหญ่ ครูใหญ่

บอกทุกคนให้หนึ่งที่เก้าอี้ตามสบาย
ผู้ใหญ่ทั้งสี่คนพูดกันเบา ๆ

ครูผู้หญิงคนหนึ่งเดินเข้ามาใน
ห้อง ครูใหญ่บอกเด็ก ๆ ว่า “ครู
ไพลินมาแล้ว และจะเป็นครูของ
ทุกคน” เด็กทั้งสามคนยกมือไหว้
ครูไพลินไหว้ตอบแล้วยิ้ม มานีชอบ
ครูไพลินเพราะสวย ยิ้มก็สวย

แบบฝึก

๑.ให้อ่านและจำเป็นคำ

สบาย อ่านว่า สะ - บาย

๓. ฝึกอ่านคำใหม่โดยเทียบเสียงจากคำที่เรียนแล้ว

รัก - นัก

ต้อง - ห้อง

นก - ยก

นับ - ครับ

๓. อ่านคำที่คล้ายกัน

เรียน - ห้องเรียน

นักเรียน

โรงเรียน

เปิดเรียน

ผู้ - ผู้ชาย

ผู้หญิง

ผู้ใหญ่

ผู้กำกับ

ใหญ่ - ครูใหญ่

ผู้ใหญ่

ผู้ใหญ่บ้าน

ใบใหญ่

ใจ - ดีใจ พอใจ เสียใจ เข้าใจ

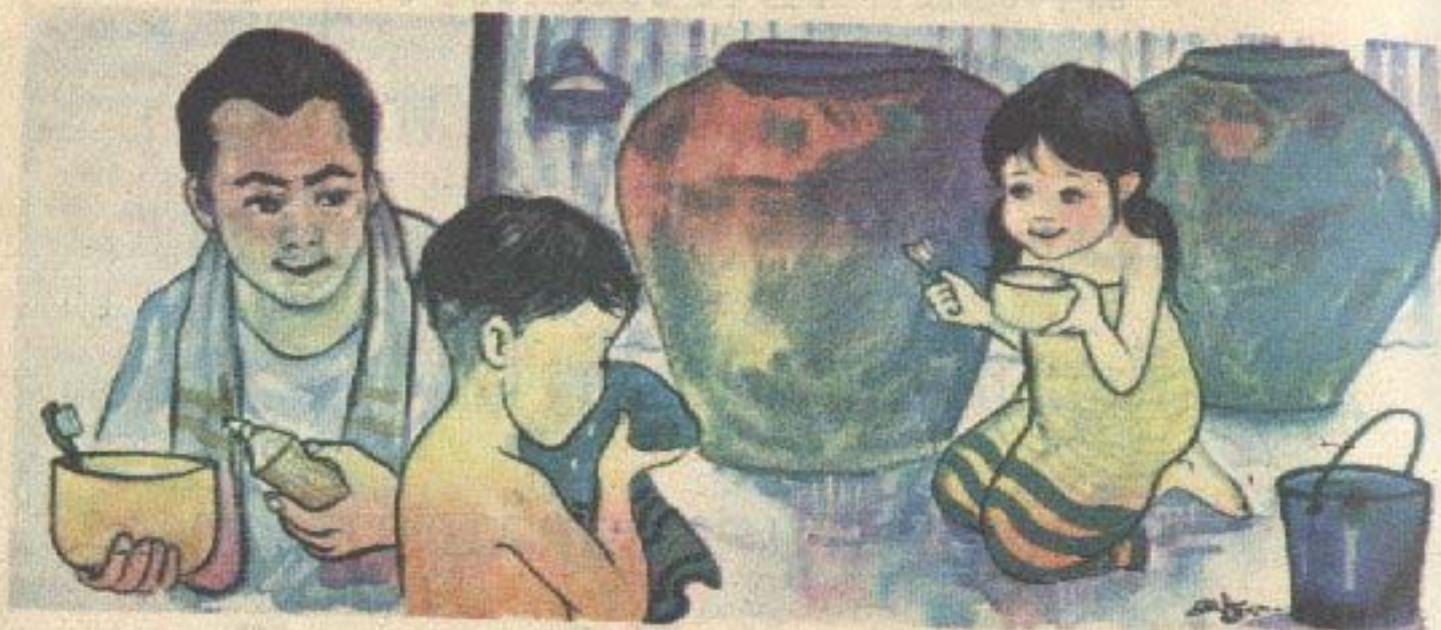
บทที่ ๓๐

มานีอยากไปโรงเรียนเร็ว ๆ จะ
ได้เรียนหนังสือกับครูไพลิน ครูไพลิน
สวย น่ารัก ตัวสูง พี่สาว ยิ้มสวย
มานีอยากสวยเหมือนครูไพลิน

มานะ “ครูเคยบอกว่า ถ้าอยาก
ตัวสูง ต้องออกกำลังกาย อยากพี่
สาว ต้องขยันแปรงฟัน อยากสวย
ต้องยิ้มบ่อย ๆ และพูดให้หน้าพึง
ทำสามข้อนี้ก็สวยได้” แม่ฟังมานะ
พูดก็หัวเราะชอบใจ

แม่ “ครูของมานะสอนนักเรียน
ดีนะจ๊ะ มานะขยันแปรงฟันอย่างที่
ครูสอนใหม่ละจ๊ะ”

มานะ “ผมแปรงฟันทุกเช้า
และก่อนเข้านอนครับ”

แม่ “ดีแล้วลูก มานะทำอย่างพื
นะจ๊ะ” มานะรับว่า “ค่ะ มานะจะทำ
อย่างพืมานะ เพราะมานะอยากให้
ฟันขาวเหมือนครูไพลิน”

ทุกเข้ามานี้ก็บมานะแปรงผัน
แล้วออกกำลังกายเหมือนที่ครูสอน
ก่อนเข้านอนก็แปรงผัน พันจะได้
ขาวสะอาด และยิ้มสวยเหมือนครู
ไพสิน

แบบฝึก

๑.ให้อ่านและจำเป็นคำ

จีระ ขยัน (ชะ - หยัน)

๒. สระ เ - อ เมื่อมี ย สะกด เอา อ ออก ใส่ ย แทน

ให้อ่านว่า ค - เ - อ (เออ) - ย - เคย

เคย เลย เงย เนย เจย เสย

๓. ทบทวนอ่านคำที่มีไม้ไต่คู้

เรว - เร็ว | เยน - เย็น | เหน - เห็น

เลง - เล็ง | เปน - เป็น | เดก - เด็ก

๔. คำที่มี อ นำ ย มี ๔ คำ คือ

อย่า อยู่ อย่าง อยากร

อย่าอยู่อย่างคนชั่ว
ถ้าหากอยากมั่งมี

จงทำตัวเป็นเด็กดี
จงใช้เงินแต่พอควร

5. ฝึกอ่าน

อยากตัวสูง

จงม้าวิ่ง

จริง ๆ หรือ

ถือสมุด

ที่สุดท้าย

กำลังกาย

ทำอย่างไร

สบายดี

ที่ละข้อ

ขอหนังสือ

ชื่อน่าฟัง

ดังกินไป

ให้ขยัน

หมั่นแปร่งฟัน

ทุก ๆ วัน

ฟันจะขาว

ก้าวเร็วเกิน

เดินค่อย ๆ

ยิ้มบ่อย ๆ

คอยฟังก่อน

บทที่ ๓๑

วันเปิดเรียน มานีตื่นนอนแต่
เช้า แปรงฟัน อาบน้ำ สวมเสื้อ
สวมกระโปรง เตรียมตัวไปโรงเรียน

พ่อพูดกับมานะว่า มานีขยัน คงจะ
เรียนหนังสือเก่ง

แม่บอกให้พ่อกับมานะ และ
มานีไปกินข้าว พ่อมานีกินข้าวแล้ว

ก็สวมถุงเท้า และรองเท้า ถือกระเป๋า
หนังสือจะรีบไปโรงเรียน

มานะ “เดี๋ยวก่อน ใหว่พ่อใหว่
แม่ก่อนซิจะมานี่” มานะก็เข้าไปใหว่
พ่อกับแม่ยิ้มพอใจ

พ่อ “เป็นเด็กดี ตั้งใจเรียนและ
เชื่อฟังครูนะลูก”

มานะ “ค่ะ”

มานะ “เดี๋ยว มานะรอพี่ก่อนนะ
พี่ลืมหนังสือ”

มานะ “ชูใจมารออยู่ที่หน้าบ้าน
นานแล้วค่ะ พี่รีบตามไปเร็ว ๆ นะ”
มานะถือกระเป๋าวิ่งลงบันได นกแก้ว
ร้อง ไชโย ๆ เจ้าโตได้ยินก็วิ่งตาม

มานี้ แม่จับมันไว้ไม่ทัน มานี้กับชูใจ
 ไปถึงโรงเรียน เห็นปิติกำลังรออยู่
 ส่วนนักเรียนคนอื่น ๆ กำลังเล่นกัน
 อยู่ที่สนามอย่างสนุกสนาน

แบบฝึก

๑. คำที่มี ข ส นำหน้า ออกเสียงคำนั้นเปลี่ยนไป และ
 ออกเสียงตัวนำเป็นเสียง อะ กิ่งเสียง เช่น

สนาม	อ่านว่า	สะ - หนาม
นาม - สนาม		นม - ขนม
นาน - สนาม		ยัน - ขยัน
นุก - สนาม		ยะ - ขยะ

๒. อ่านทบทวนสระ เ - อ มีตัวสะกด

เ - อ เอา อ ออก เมื่อมี ย สะกด

เกย เคย เขย เลย เขย เจย เพย

เ - อ เป็น เ - เมื่อสะกดด้วยตัวอื่นนอกจาก ย

เกิน เดิน เต็ม เต็ม เกิด เปิด

เพลิน

๓. ทบทวนคำที่มี ว สะกด

กาว ดาว คาว

ชาว สาว ขาว

ก้าว ข้าว ร้าว

ข้าว อ้าว บ้าว

แถว แจว แมว

แล้ว แก้ว แห้ว

๔. ฝึกอ่าน

นักเรียนทำอะไรเป็นที่หนึ่ง ที่
สอง ที่สาม ที่สี่ และที่ห้า

- นักเรียนตื่นนอนแต่เช้า
- สวมเสื้อ สวมกระโปรง สวม
รองเท้า
- เตรียมกระเป๋าหนังสือ
- อาบน้ำ ล้างหน้า แปรงฟัน
กินข้าว
- รีบไปโรงเรียน

บทที่ ๓๒

เสียงระฆังดังขึ้น นักเรียนก็เข้า
แถวหน้าเสาธง ครูทุกคนมาดูแล
นักเรียนเข้าแถวให้เรียบร้อย นักเรียน

ร้องเพลงชาติ ธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา
ครูและนักเรียนไหว้พระ แล้วเข้า
ห้องเรียน.

ในห้องเรียน มีนักเรียนหญิงและชาย ทุกคนหน้าตาเบิกบาน มาพร้อมกับชูใจนั่งใกล้กัน ปิติดั่งอยู่แถวหลัง นักเรียนเล่นและคุยกันเสียงดัง ครูไพสินเดินเข้ามาในห้องเรียน นักเรียนก็เงยบ

ครูไพสินพูดว่า “สวัสดีนักเรียน” นักเรียนก็ยั้งนั่งเงยบอยู่อีก ครูไพสินยิ้ม แล้วพูดว่า “ถ้าครูหรือใคร ๆ ทักว่า สวัสดี นักเรียนหญิงให้พูดว่า สวัสดีค่ะ นักเรียนชายให้พูดว่า สวัสดีครับ นักเรียนพูดซีคะ”

นักเรียนหญิง “สวัสดีค่ะ
คุณครู”

นักเรียนชาย “สวัสดีครับ
คุณครู”

ครูไพelinesชมว่า “นักเรียนของ
ครูน่ารักมาก”

เจ้าโตเข้ามายืนอยู่หน้าห้อง พอ
มันเห็นมานี้ก็ดีใจ กระโดดเข้ามา
หา ครูไพelinesถามว่า “หมาของมานี้
หรือคะ”

มานีตอบว่า “ค่ะ”

แบบฝึก

๑. ณ สะกด อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด

คุณ	อ่านว่า	คุณ
คุณครู	คุณพ่อ	คุณแม่
คุณป้า	คุณน้า	คุณลุง

๒. ตี สะกด อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด

ชาติ	อ่านว่า	ชาติ
ญาติ	อ่านว่า	ญาติ

๓. คำที่มี ส นำหน้า ว อ่านออกเสียงคำนั้นเปลี่ยนไป
และออกเสียงตัวนำเป็นเสียง อะ กิ่งเสียง

สวัสดิ์	อ่านว่า	สะ - หวัด - ดี
---------	---------	----------------

๔. ฝึกอ่าน -

ให้อ่านว่า เจีย - บ - เจียบ เรีย - บ - เรียบ

คุ - ย - คุย บ - เ (เออ) - ก - เบิก

เจียบ เรียบ เทียบ เสียบ เปรียบ

คุย ลุย ปุย เบิก เลิก

คอย ลอย ค้อย ร้อย น้อย

พูดคุย ลุยน้ำ รำข้าว

ดวงเดือน เพื่อนเล่น เล็กน้อย

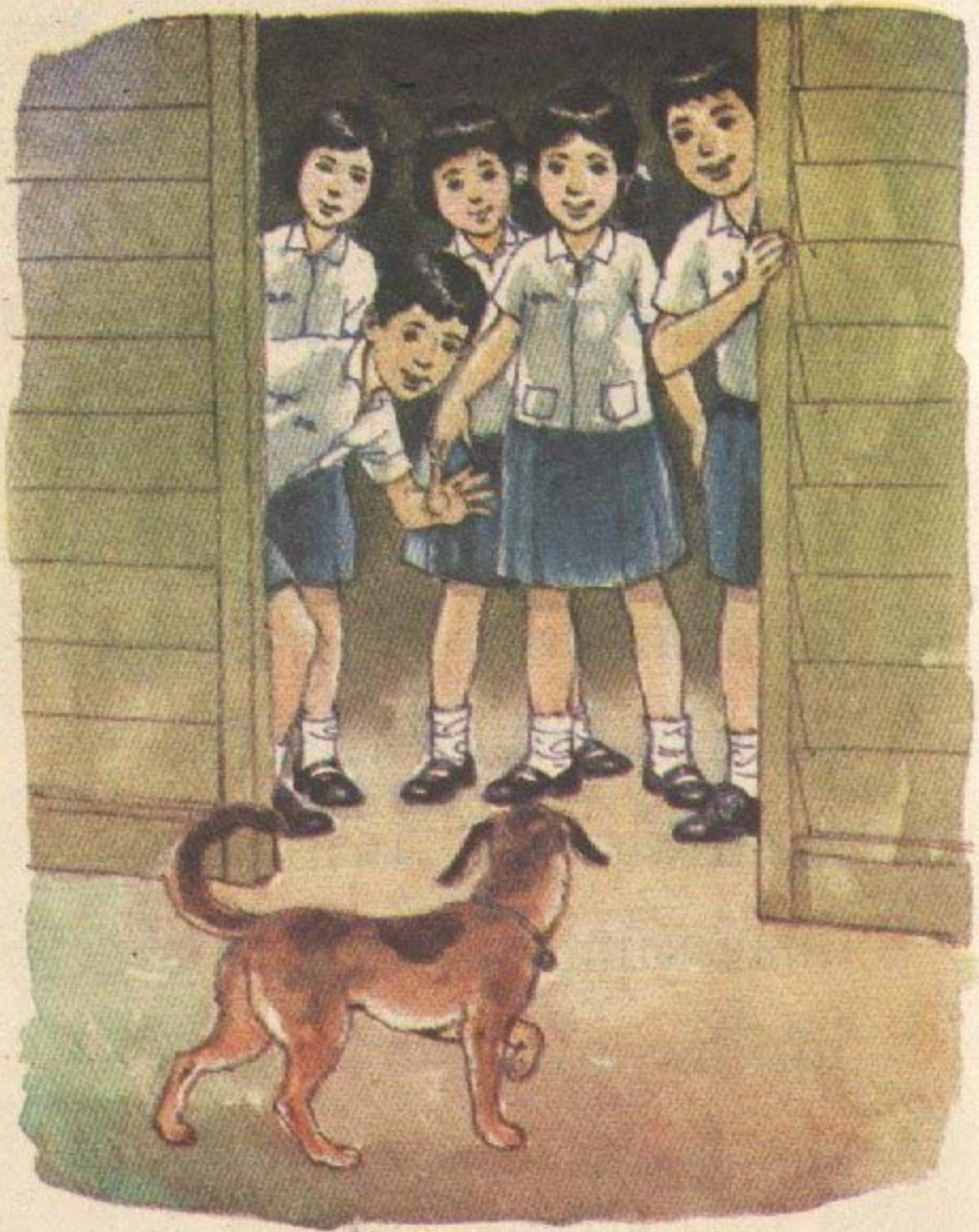
คอยฟัง นั่งเจียบ เรียบร้อย

บ่อย ๆ นีวก้อย ถ้อยคำ

ทำตรง ชื่อตรง ลงชื่อ

บทที่ ๓๓

เจ้าหมาท่าไก่	ชื่อโตสีขา
สองหูสองตา	มีหางหนึ่งหาง
มันเดินไปมา	ลอยหน้าคอคาง
เด็กทั้งหลายต่าง	หัวเราะชอบใจ
ออกมายืนดู	ครูให้นั่งที่
หมาบ้านใครมี	เล่าให้ฟังได้
เด็กเด็กเบิกบาน	เล่าขานทั่วไป
ได้เพื่อนพอใจ	รู้จักกันดี
คุยกันไปมา	ถึงหมาของตน
เสียงดังทั้งชน	ลับสนทันที

ครูให้หันหน้า
คุยได้เต็มที่

ห้าคนพอดี
อย่าให้เสียงดัง

ครูจึงบอกว่า เรื่องหมาน่าเล่า
ให้เพื่อนเพื่อนเรา ทุกคนได้ฟัง
เพื่อนจึงบอกว่า มานี้เสียงดัง
เล่าดีน่าฟัง จะตบมือชม

แบบฝึก -

๑. อ่านคำใดไม่ได้ เทียบเสียงคำที่เรียนแล้ว

ต่าง - ห่าง	อย่าง	ตบ - จบ
วัน - ทัน	ฉั้น	ขาน - นาน จาน
ตบ - คน	ต้น	ท้าว - ตัว บัว
ลับ - นับ	กับ	สน - คน

๒. อ่านคำใดไม่ได้ให้ปิด ' ' หรือตัวสะกดก่อน

ท้าว	-	ท้าว	-	เอก
หลาย	-	หลา	-	ย
คาง	-	คา	-	ง
ขาน	-	ขา	-	น
เรื่อง	-	เรือ	-	ง - เรื่อง เรื่อง - เอก
เต็ม	-	เต	-	ม - เตม เตม - ไม้ไต่คู้

ท่า - ทา - เอก

ร้อย - รอย - โท

๓. อ่านคำใดไม่ได้ ให้เทียบตัวสะกดที่เรียนแล้ว

ง	น	ม	ก
ตง	ตน	ตม	ตก
หัง	ห็น	-	หัก
คาง	คาน	คาม	คาก
ข้าง	ขาน	ขาม	ขาก
บ	ด	ย	ว
ตบ	ตด	-	-
หับ	หัด	-	-
คาบ	คาด	คาย	คาว
خاب	ขาด	ขาย	ขาว

๔. ฝึกอ่าน -

ท้าว	ชั่ว	รู้	เต็ม	เค็ม	เข็ม
หัน	ฉัน	ผัน	ลาย	หลาย	หาย
วิ่งไปทันที	ทำงานเต็มที่				
ฟังครูขานชื่อ	อย่านั่งตาลอย				
คอยฟังเงียบ ๆ	นั่งให้เรียบร้อย				
นั่งคอยกันอยู่	มองดูให้ทั่ว				
อย่ามัวเล่นชน	เสียงดังสับสน				
ไบหน้าคิ้วคาง	หันหน้าหันหลัง				
ต่างคนต่างพบ	ตบมือชมเชย				
หลายเรื่องหลายอย่าง					

บทที่ ๓๔

มานี้กับเพื่อน ๆ ขยันเรียน เข้า
ชั้นก็มาโรงเรียน ตั้งใจเรียนเขียนอ่าน
ครูไพสินสอนดี นักเรียนสนุก พอ
เห็นนักเรียนจะเบื่อ ก็สอนให้
นักเรียนร้องเพลง มานี้กับเพื่อน ๆ

ชอบร้องเพลง บางทีครูไพลินก็ให้
 นักเรียนวาดรูป แล้วระบายสี ปกติ
 ชอบระบายสีธงชาติ ธงชาติมีสีแดง
 สีขาว สีน้ำเงิน ชูใจชอบระบายรูป
 ดอกไม้ด้วยสีม่วง สีชมพู มานีชอบ
 วาดรูปสัตว์ และระบายรูปนกด้วย
 สีเขียว รูปหมาสีเหลือง รูปแมวสีเทา
 ครูไพลินพูดว่า “มานี คงรักสัตว์
 มากนะ”

มานีตอบว่า “ค่ะ มานีมีเจ้าโต
 กับนกแก้ว ชูใจมีแมวชื่อสีเทา ปกติ
 มีม้าชื่อเจ้าแก่ค่ะ”

ครูไพลินจึงสอนเรื่องสัตว์เลี้ยง
 ครูไพลินให้นักเรียนเล่าเรื่อง

สัตว์เลี้ยงของตนให้เพื่อนฟัง นักเรียน
ก็ชอบใจ ครูไพลินให้นักเรียนวาดรูป
และเขียนเล่าเรื่องสัตว์เลี้ยงของตน
แล้วอ่านให้เพื่อนฟัง นักเรียนชอบ
กันมาก

แบบฝึก

๑. ป สะกด อ่านเหมือน บ สะกด

รูป รูป

๒. ต สะกด อ่านเหมือน ด สะกด

สัตว์ อ่านว่า สัต

๓. อ่านคำใดไม่ได้แยกตัวสะกดหรือเทียบคำที่เรียนแล้ว

วาด - วา - ด

แมว - แม - ว

ดอก - ด - อ - ก

เมื่อ - ม - ื่อ - เมื่อ เมื่อ - เอก

เงิน - เงิน

ระบายน - ร่างกาย

เขี้ยว - เดี้ยว

บาง - วาง

รูป - ลูบ

๔. ชื่อสีต่าง ๆ

สีดำ สีขาว สีเขียว

สีเหลือง สีแดง สีม่วง

สีน้ำเงิน สีชมพู สีเทา

สีฟ้า

๕. ฝึกอ่าน

แมว หมา เป็นสัตว์

นก และ เสือ ก็เป็นสัตว์

แมว หมา เป็นสัตว์เลี้ยง

เสือ เป็นสัตว์ป่า เพราะอยู่ในป่า

เราเลี้ยงม้าไว้ใช้งาน

บทที่ ๓๕

สัปดาห์หนึ่งมีเจ็ดวัน คือ วัน
อาทิตย์ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ
วันพฤหัสบดี วันศุกร์ และวันเสาร์
โรงเรียนของมานี้เปิดเรียนห้าวัน วัน
จันทร์ถึงวันศุกร์

วันเสาร์กับวันอาทิตย์เป็นวัน
หยุดเรียน นักเรียนไม่ต้องไปโรงเรียน
ทุกคนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ที่ทำงาน

ของพ่อก็หยุด พ่อไม่ไปทำงาน
 พ่อพาลูก ๆ ไปเที่ยวที่ทุ่งนาบ้าง
 ที่ภูเขาบ้าง บางทีก็พาไปดูหนังสนุก ๆ
 บางทีก็พาไปซื้อของที่ตลาด

ที่ตลาดมีคนมาก คนขายก็มาก
 คนซื้อก็มาก เดินกันสับสน เวลา
 เดิน เวลายืน ต้องระวัง ไม่ยืนไม่
 เดินให้เกะกะทาง

วันไหนพ่อพาไปเที่ยวตลาด มานี้
 จะแต่งตัวสวย น่ารัก สวมเสื้อ
 กระโปรงสีสวย ๆ มีสีเหลือง สีแดง
 สีม่วง และแม้อย่างผูกโบสวย ๆ ให้
 ด้วย มานะก็แต่งตัวเรียบร้อย โต
 อยากรไปด้วย แต่แม่ไม่ให้ไป เพราะ

ถ้ามันเห็นคนมาก ๆ มันจะเห่า จึง
ให้โตอยู่เฝ้าบ้าน

แบบฝึก

๑. คำที่มี ต นำ ล ออกเสียงเท่ากับ ต ออกเสียง ต
เป็น ตะ กิ่งเสียง

ตลาด อ่านว่า ตะ - หลาด

๒. ทัณฑฆาต (ทัน - ทะ - ทาด) อยู่บนตัวใด ไม่
ออกเสียงตัวนั้น

สัตว์ อ่านว่า สัต

จันทร์ อ่านว่า จัน

เสาร์ อ่านว่า เส

อาทิตย์ อ่านว่า อา - ทิด

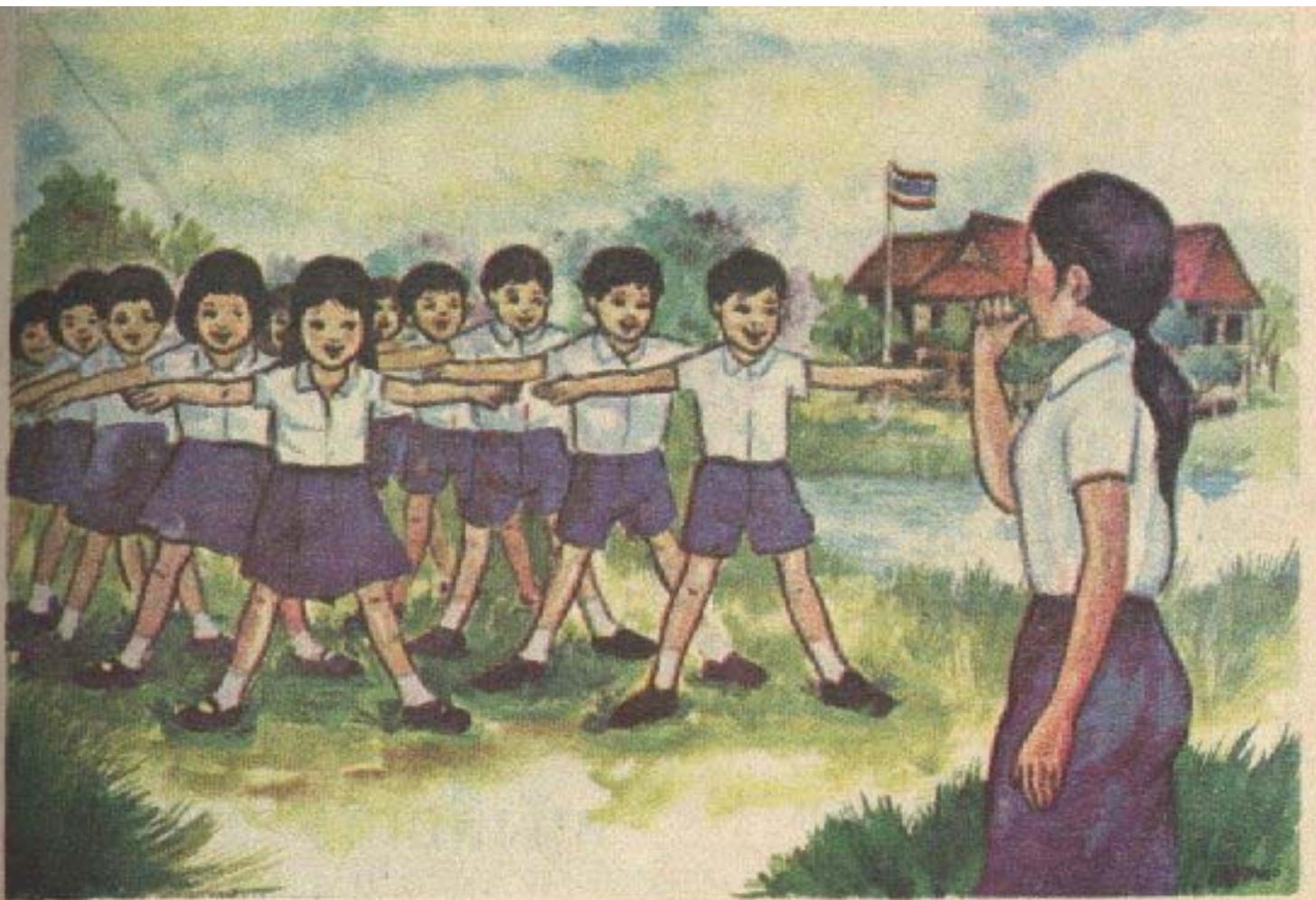
ศุกร์ อ่านว่า สุก

สัปดาห์ อ่านว่า สับ - ดา

บทที่ ๓๖

มานี้และเพื่อน ๆ ชอบมาโรงเรียน
บ้านใครมีดอกไม้ก็เก็บมาใส่แจกัน
ในห้องเรียน ทำให้ห้องเรียนสวยงาม
นักเรียนทุกคนชอบห้องเรียนสะอาด
จึงช่วยกันกวาดถูทุกวัน นักเรียนต่าง
ทิ้งผงในถังใส่ผง จึงไม่มีขยะใน
ห้องเรียน และในโรงเรียน

ปีติชอบวันจันทร์กับวันพุธมาก
เพราะครูพาออกกำลังกายที่สนาม
ทุกคนได้วิ่ง กระโดด และเล่นสนุก
นักเรียนรู้จักข้างซ้าย ข้างขวา ข้าง
หน้า และข้างหลัง ปีติชอบเล่นบอล

มานี้ชอบกระโดดเชือก ชูใจชอบเล่น
หมาไล่ห่าน

มานี้ชอบวันอังคารกับวันพฤหัสบดี
เพราะครูสอนให้นักเรียนคิดเลข พับ
กระดาษ วาดรูปสัตว์ต่าง ๆ

ชูใจชอบวันศุกร์มาก เพราะครู
สอนร้องเพลง และทำท่ารำด้วย ครู
ไพลินร้องเพลงเพราะ รำก็สวย นักเรียน

ฝึกร้อง และทำให้เหมือนครูไพลิน
นักเรียนสนุกสนานเบิกบานใจกันทุก
คน

ครูไพลินพูดว่า “นักเรียนทุกคน
แข็งแรง เรียน
หนังสือเก่ง วาด
รูปเก่ง และรำก็
สวย ครูดีใจมาก”
นักเรียนทุกคนยิ้ม
พอใจ

แบบฝึก

๑. ตัว ส ข ต ตี ฐ สะกด อ่านเหมือน ด สะกด

สวัสดิ์ อาทิตย์ กระดาษ โทษ
ชาติ ชีวิต พฤษภดี ญาติ
พุทธ อารุท โกรธ

๒. ตัว ร ล สะกด อ่านเหมือน น สะกด

อังคาร การงาน อาหาร ข้าวสาร
ลูกบอล น้ำตาล รางวัล คนพาล

๓. คำที่มี ว ควบ ก ข ก ออกเสียงกล้าทั้งตัวนำและ

ตัว ว และผันเหมือนตัวนำ

กา - กวา		กวาด กว่า กว้าง
ขา - ขวา		ขวาง ไหว่ ขว้าง
คาม - ความ		ความ คว่า คว่า

๔. ฝึกอ่าน

เลข อ่านว่า เลก

ขยะ อ่านว่า ขะ - หยะ

กว้างขวาง ข้างขวา แต่งกวา

ดีกว่า ยาถ่าย ช้ายหัน

แจกััน วันชาติ กระจดาษ

เป็นญาติ วาจรูป สุลม

ดมยา ปาบอล ท่อนเชือก

เลือกซื้อ ชื่อเสียง เลียงสัตว์

ตัดเล็บ เก็บของ กองขยะ

บทที่ ๓๗

ครูไพสินถามมานี้ว่า “ถ้าใคร
ทำอะไรหรือพูดอะไรให้เราพอใจ
เราจะพูดกับเขาว่าอย่างไรคะ”

มานี้ “พูดว่า ขอขอบคุณค่ะ”

ครูไพสิน “ถูกแล้ว เราบอกเขา
ว่า ขอขอบคุณ เขาจะพอใจ”

ปิติ “เวลายายให้ขนม ผม
ก็พูดว่า ขอขอบคุณครับ”

ครูไพสิน “ดีมากปิติ ถ้าเราทำ
อะไร หรือพูดอะไรที่ทำให้คนอื่น
ไม่พอใจ เราจะพูดกับเขาว่า
อย่างไรคะ ชูใจ”

ชูใจ “พูดว่าขอโทษค่ะ เมื่อวาน
ชูใจวิ่งไปชนเพื่อนคนหนึ่งล้มลง เขา
คงจะเจ็บ เพราะเขาร้องให้ ชูใจบอก
เขาว่า ขอโทษนะคะ เขาก็หยุดร้องให้”

ครูไพลิน “ดีมากชูใจ พ่อชูใจ
ขอโทษ เขาคงพอใจ จึงหยุดร้องให้
ถ้าเรารู้จักขอโทษ เวลาทำให้คนอื่น
เจ็บ หรือไม่พอใจ และรู้จักขอขอบคุณ
เวลาคนอื่นทำให้เราพอใจ เราจะ
เป็นคนน่ารัก ใคร ๆ ก็ชอบ นักเรียน
ฝึกพูดเสมอ ๆ นะคะ”

พ่อโรงเรียนเล็ก ทุกคนก็กลับ
บ้าน มานี้กับชูใจเดินคุยกันจนมานี้
เกือบเหยียบบลูกเป็ด

มานี้ตกใจร้องว่า “ขอโทษนะ
 ลูกเปิด” ลูกเปิดตกใจร้อง กิว ๆ
 วิ่งหนีไป ชูใจ มานะ และวีระ พา
 กันหัวเราะ ที่มานี้ขอโทษลูกเปิด
 มานะพูดว่า “ลูกเปิดเป็นสัตว์ มัน

“ไม่รู้ว่า เราขอโทษมัน” มานี้เถียง
 ว่า “มันน่าจะรู้แหละคะ พี่มานะ เพราะ
 มันร้อง กิว ๆ ดูซิคะ มันพากันลงไป
 ไปในคลองแล้ว”

แบบฝึก

๑. อ่านและจำเป็นคำ กิว ๆ

ขอโทษ อ่านว่า ขอ - โทด

เสมอ อ่านว่า สะ - เหมอ

ขนม อ่านว่า ขะ - หนม

๒. ฝึกอ่านคำ โดยปิดตัวสะกด อ่านคำเดิมก่อน

ก - เื่อ - เกื่อ เกื่อ - บ - เกือบ

หย - เีย - เหี้ย เหี้ย - บ - เหี้ยบ

ถ - เีย - เถี่ย เถี่ย - ง - เถี่ยง

๓. อ่านเทียบเสียงสระ เ-^๑อ กับ เ-^๑ย

เสื่อ - เสี่ย		เรื่อน - เรียน
เรือ - เร็ย		เกือบ - เกรียบ
เลือด - เลี้ยด		เรื่อง - เร็ยง

๔. ฝึกอ่าน ล - เ- (เออ) - ก - เล็ก

เล็กแถว แมวร้อง กองเกลือ
 เสื่อเหลือง เมืองทอง คลองใหญ่
 เกือบเหยียบ เสียบไม้ ไม้ถูก
 ลูกเปิด หืดหอม ออมสิน
 กินขนม ชมเสมอ เรอขยัน
 เก็บขยะ ตะเกียง เสียงหัวเราะ
 เพราะฉะนั้น ฉันขอบคุณ

บทที่ ๓๘

วันหนึ่ง อากาศดี แดดไม่ร้อน ครูไพสินพานักเรียนไปเที่ยว ที่สนามเด็กเล่นใกล้ ๆ โรงเรียน นักเรียนเดินเป็นแถว ไปตามริมถนนด้านขวา พอไปถึง ครูไพสินพูดว่า “ครูจะให้ให้นักเรียนเล่นให้สนุก แต่นักเรียนต้องเล่นอย่างระวังนะคะ”

มานี้ถามครูว่า “ระวังอะไรบ้างคะ” ครูไพสินตอบว่า “ต้องระวังทุกอย่างค่ะ เวลาเล่นชิงช้าก็ต้องจับให้ดี อย่าแกว่งแรงเดี๋ยวจะตกลงมา

เล่นไม้กระดกก็ต้องค่อย ๆ กระดก
ปีนบันไดเล่นกระดานลื่นก็อย่าแย่ง

กัน เข้าใจไหมคะ ถ้าเข้าใจแล้วไป
เล่นได้”

นักเรียนไปเล่นตามชอบใจ
นักเรียนทุกคนเชื่อฟังครูไพลิน จึง
ไม่มีใครเป็นอะไร ต่างสนุกสนาน
เบิกบานใจกันทุกคน

นักเรียนเล่นอยู่นาน ลมพัดแรง
เหมือนฝนจะตก ครูไพลินบอกให้
รีบกลับ นักเรียนเลิกเล่น วิ่งมา
เข้าแถว เดินออกจากสนามเด็กเล่น
มานี้ยังอยากจะเล่นไม้กระดกอีก จึง
พูดเบา ๆ กับตัวเองว่า “วันอาทิตย์
เราชวนพี่มานะมาเล่นไม้กระดกกัน
อีกนะจ้ะ” พูดว่า “มาจริง ๆ

นะ ฉันก็ชอบเล่นไม้กระดก ให้พี่
 มานะชวนเพื่อนมาด้วยอีกคนหนึ่ง
 ซี้จ๊ะ จะได้เล่นกับพี่มานะ” มานี
 เห็นด้วยจึงพูดว่า “จริงจ๊ะ ฉันจะ
 บอกให้พี่มานะชวนพี่วีระมาเล่นด้วย”

แบบฝึก

๑. คำที่มี ส ข สะกด อ่านเหมือน ค สะกด

อากาศ ประกาศ

กระดาก ขอโทษ

๒. อ่านคำใหม่ เทียบคำที่เรียนแล้ว

แดด - แปร

กระดก - ฟนตก

ชิง - ลิง

แรง - แย้ง

แข็ง - แกว้ง

ร้อน - สอน

ป็น - ก็น

๓. อ่านคำที่มี ส นำ

เสมอ สมุด สวัสดิ์

สนุก สนาน สนาม

๔. ฝึกอ่าน

ถนน อ่านว่า ถะ - หนน

ฝนตกชุก ลูกกระโดด

อย่าโทษกัน ไม้เห็นอากาศ

กระดาศแข็ง แสงแดดร้อน

ตอนฝนตก ลื่นหกล้ม

ลมพัดเย็น เล่นในสนาม

ห้ามขีดเขียน	เปลี่ยนเสื้อผ้า
ชิงช้าไกว	แกว่งไกว ๆ
ไม้กระดก	สวัสดีปีใหม่
ขอให้มีความสุข	สนุกสนาน

บทที่ ๓๙

บ่ายวันศุกร์ ครูไพลินบอกกับนักเรียนว่า จะพานักเรียนไปตลาดนักเรียนพากันดีใจ รีบลงมาเข้าแถวที่หน้าโรงเรียน ครูไพลินให้นักเรียนหาไม้ยาว ๆ ที่มีปลายแหลมมาถือไว้คนละอัน นักเรียนชั้นอื่น ๆ ก็ทำเช่นเดียวกัน และกำลังจะไปตลาดเหมือนกันด้วย

พอนักเรียนจะออกจากประตูโรงเรียน ครูไพลินก็ให้หันกลับไปมองดูโรงเรียน “โรงเรียนของเราสะอาดไหมคะ” ครูไพลินถาม

“สะอาดครับ” นักเรียนชายคนหนึ่ง
ตอบ “แล้วบ้านของนักเรียนสะอาด
ไหมคะ” “สะอาดค่ะ ฉันช่วยแม่
กวาดและถูบ้านทุกวัน” นักเรียนหญิง
คนหนึ่งตอบ ครูไฟลีนยิ้มอย่าง
พอใจ แล้วพูดกับนักเรียนทั้งชั้นว่า
“บ้านของนักเรียนสะอาด โรงเรียน
ของเราสะอาด ห้องเรียนของเรา

สะอาด ห้องอื่นก็สะอาด นักเรียน
อยากให้บ้านเมืองของเราสะอาด
ใหม่คะ”

“อยากครับ ถ้าบ้านเมืองสะอาด
มองไปทางไหนก็สวยงาม ดูแล้ว
สบายใจดี” ปิติตอบ

“ปิติพูดถูกแล้ว และนอกจาก
นั้น บ้านเมืองสะอาด ยังทำให้คน
แข็งแรงด้วยซีคะ ความสะอาดทำให้
ไม่มีโรค คนไม่มีโรคก็เป็นคนแข็ง
แรง เราต้องช่วยกันทำให้บ้านเมือง
ของเราสะอาดนะคะ” ครูไพสินพูด

ครูไพสินพานักเรียนเดินมาใกล้
จะถึงตลาด แลดูข้างถนนไม่สะอาด

เลย มีกระดาษและขยะทิ้งเกะกะ
 ไม่น่าดู ครูไพลินถามนักเรียนว่า “ถนน
 ไม่สะอาดอย่างนี้ น่าดูไหม” นักเรียน
 ก็พากันตอบว่า “ไม่น่าดู”

ครูไพลินถือไม้ยาวปลายแหลม
 อันหนึ่ง เดินไปเสียบกระดาษที่ทิ้ง
 อยู่ ให้นักเรียนดู แล้วบอกนักเรียน
 ว่า หากช่วยกันเสียบไปทิ้งให้หมด
 ที่นี่ก็จะสะอาดน่าดู นักเรียนได้ฟัง
 ดังนั้น ก็ช่วยกันเอาไม้ปลายแหลม
 ไปเสียบแผ่นกระดาษ แล้วเอาไป
 ทิ้งจนถนนสะอาด

มานี้ถามครูไพลิน “ที่นี่ไม่มีใคร
 กวาดถนนหรือคะ”

“มีค่ะ มีคนกวาดถนนคนเดียว
แต่มีคนที่ขย่ะหลายคน” ครูไพสิน
ตอบ “คนอื่น ๆ น่าจะช่วยกวาดบ้าง
นะคะ บ้านเมืองเราจะได้สะอาด”
ชูใจพูดต่อ “ไม่ต้องถึงกับทุกคนช่วย
กวาดหรอกค่ะ เพียงแต่ช่วยกันเก็บ
เศษกระดาษทิ้งก็ดีแล้ว และถ้าเรา
ไม่ทิ้งเศษกระดาษ ไม่ทิ้งขยะ ก็เป็น
การช่วยทำให้บ้านเมืองสะอาดได้”

ครูไพสินพูด “นักเรียนชั้นอื่น ๆ
ก็กำลังทำความสะอาดอยู่ทางโน้น
เหมือนกัน” ปิติพูด “ดีจริงนะ
คนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่นักเรียนก็ช่วยกัน
ทำด้วย ที่นี้บ้านเมืองของเราต้องสะอาด”

แบบฝึก

๑. คำที่มี ศ ษ ส สะกด อ่านเหมือน ด สะกด

อากาศ ประกาศ ขอโทษ กระจ่าง
เศษ ประเทศ โอกาส พฤษภ
ศาสนา สวัสดิ์

๒. คำที่มี ข ก สะกด อ่านเหมือน ก สะกด

สุข เลข โรค โชค

๓. อ่านคำที่มีสระเหมือนกัน

บาย	หลาย	ปลาย
เจียบ	เสียบ	เหยียบ
เวียง	เสียง	เกียง
เกือบ	เหลือบ	เคลือบ
เดิน	เงิน	เกิน
แรม	แหลม	แหลน

๔. ฝึกอ่าน

เศษกระดาษ กวาดถนน
 ช่วยขนขยะ ประตูบ้าน
 วันอังคาร การละเล่น
 ไม่เป็นโรค โบกธงชาติ
 พับกระดาษ กวาดให้เรียบ
 เสียบปลายไม้ เหลาให้แหลม

๕. ใช้ความรู้ที่เรียนแล้ว ลองอ่านคำที่ไม่เคยเรียน

เลขคณิต วิทยาศาสตร์ พลาณามัย
 สุขศึกษา ภาษาไทย สุขนิสัย
 พลศึกษา ภูมิศาสตร์
 ประสพการณ์ชีวิต จริยศึกษา
 พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การันต์
 ทัศนศาสตร์

มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม
เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน
กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน
ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม

บทที่ ๔๐

ครูไพลิน “นักเรียนเรียนหนังสือ
กับครูมาจนสิ้นปีแล้ว ปีหน้าก็จะได้
ขึ้นชั้นใหม่ ครูดีใจที่นักเรียนเป็น
คนดี ขยัน และตั้งใจเรียน จนได้รับ
คำชมว่า เป็นนักเรียนที่ดีมากของ
โรงเรียน” “พวกเราจะได้ขึ้นชั้นใหม่
คุณครูไปสอนเราไหมคะ ฉันอยาก
ให้คุณครูไปสอนพวกเราอีก” มานีพูด

ครูไพลิน “ครูจะไปสอนพวก
เธออีกค่ะ” นักเรียนทุกคนดีใจมาก
ตบมือเสียงดัง มานีพูดเบา ๆ กับ
ชูใจ “ฉันดีใจมากที่สุด ที่ครูไพลิน

จะสอนพวกเราอีก ชั้นชั้นใหม่เรา
 หนึ่งเรียนหนังสือใกล้ ๆ กันอีกนะจะ
 ชูใจ” ชูใจยิ้มตอบรับ

ครูไพสิน “ครูใหญ่ชมนักเรียน
 ทุกคนว่า เป็นเด็กดีมาก โตขึ้นจะ
 เป็นคนดีของชาติ ครูดีใจที่นักเรียน
 เป็นเด็กดี เชื่อฟังครูและพ่อแม่
 รู้จักคิด รู้จักทำ วันนี้นักเรียนลอง
 มาช่วยกันคิดซิคะว่า สิ่งที่นักเรียน
 น่าทำ หรือหน้าที่ของนักเรียนมีอะไร
 บ้าง”

นักเรียนในชั้นช่วยกันบอก มานี
 เป็นคนเขียนที่กระดาน มานีเขียน
 ได้ ๑๐ ข้อ ดังนี้

๑. รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. รักษาประเพณีดีงาม
๓. เชื่อฟังพ่อแม่ และครู
๔. พุดเพราะ
๕. รู้บุญคุณ และตอบแทนบุญคุณ
๖. มีระเบียบ
๗. อดทนพยายาม
๘. รู้จักเก็บเงินไว้ใช้
๙. ซื่อสัตย์ และกล้าหาญ
๑๐. ทำประโยชน์ให้ส่วนรวม

ครูไพสิน “นักเรียนเก่งมาก นี่
เป็นหน้าที่ของเด็กไทย ถ้าเด็กไทย
ทุกคนทำอย่างนี้ ชาติไทยของเราก็
จะเจริญ เมื่อชาติไทยเจริญ คนไทย
ก็อยู่อย่างมีความสุข ไม่มีใครกล้า
มาทำอะไรรเรา ขอให้นักเรียนทุกคน
เป็นคนดีอย่างนี้เสมอ นะคะ ครูจะ
ดีใจมาก พ่อแม่ของนักเรียนก็จะ
ดีใจด้วย” นักเรียนทุกคนรับว่า
จะทำตามหน้าที่ที่ทั้งสิบอย่างนี้

แบบฝึก

๑. คำที่มี ฅ ญ ร สะกด อ่านเหมือน น สะกด

คุณ ทำบุญ กกล้าหาญ เจริญ เขิญ

บุญคุณ อังคาร การงาน สำคัญ

๒. อ่านและจำเป็นคำ

ประเพณี	อ่านว่า	ประ - เพ - นี
พยายาม	อ่านว่า	พะ - ยา - ยาม
ศาสนา	อ่านว่า	สาด - สะ - หนา
เจริญ	อ่านว่า	จะ - เริญ
ประโยชน์	อ่านว่า	ประ - โหยด
มหากษัตริย์	อ่านว่า	มะ - หา - กะ - ลัด
ชื่อสัตย์	อ่านว่า	ชื่อ - ลัด
ไทย	อ่านว่า	ไท

๓. อ่านคำไม่มีสระ -ะ แต่ออกเสียง อะ กิ่งเสียง

มหา	กษัตริย์	พยายาม
สบาย	เจริญ	พฤษ์สบดี
ศาสนา	สบู่	ขุโมย
ชนิด		

๔. อ่านบททวนคำที่อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด

พฤษภดี ศาสนา มหาภษตรีย์

ชื่อสัตย์ ประโยชน์ สัตว์เลี้ยง

กระดาษ เศษ สวัสดิ์

๕. ฝึกอ่านเพลงชาติ

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย

เป็นประชารัฐไผทของไทยทุกส่วน

อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล

ด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี

ไทยนี้รักสงบแต่ถึงรบไม่ขลาด

เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่

สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี

เถลิงประเทศชาติไทยทวีมีชัย ชโย

- คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นควรให้มีการจัดทำสื่อการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ขึ้น ให้เหมาะสมกับกาลสมัยและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ จึงได้แต่งตั้งคณะปฏิบัติการงานร่างโครงการสอน คู่มือครู และจัดทำวัสดุแบบเรียน ระดับประถมศึกษา ขึ้น ดังมีรายชื่อนามต่อไปนี้

นางสาวพัฒนา	ภาสบุศร	ประธานกรรมการ
นางรัชณี	ศรีไพรวรรณ	กรรมการ
นายสุเจตน์	อิงกะสุวณีย์	กรรมการ
นายปรุ่ง	ทวงนัตตา	กรรมการ
นายบรรเทา	กิตติศักดิ์	กรรมการ
นางศุภวิจิตพรรณ	ดิฐกมล	กรรมการ
นางเดือนใจ	แก้วโอภาส	กรรมการ
นายสมาน	บุญสั้น	กรรมการ
นางวารุณี	โรจนนาค	กรรมการ
นางสาวเข็มทอง	คันธพนิศ	กรรมการ
นางนวลจันทร์	นิเทศวรวิทย์	กรรมการ
นางเกษร	ศุลยปาน	กรรมการ
นายวิกรม	ชুমสาย ฅ อยุธา	กรรมการ
นายชูศักดิ์	บุศราคำ	กรรมการ
นางสาวจินตนา	โอบกาชูย์	กรรมการ
ช่างศิลป์ศูนย์พัฒนาหนังสือ		กรรมการ
นางสุชราดา	วิบูลย์	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวสมทรง	บัวสาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

และมีคณะที่ปรึกษาดังรายชื่อนามต่อไปนี้

นางฐะปะนีย์	นาครทรรพ
นางกิติยวดี	บุญเชื้อ
นางฉวีวรรณ	จึงเจริญ
นางสาวอารี	ชัยหลวี
นางสาววรรณิ	สุนทรเวช

คณะปฏิบัติการงาน ๔ ได้เรียบเรียงหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๒ ขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนใช้เป็นหนังสือหัดอ่านภาษาไทยระดับเบื้องต้น และให้อ่านด้วยความสนุกเพลิดเพลิน จึงได้จัดทำภาพประกอบให้เหมาะสมกับข้อความ

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือการศึกษาไว้ ณ ที่นี้ด้วย

กรมวิชาการ

๓ ตุลาคม ๒๕๒๐

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๒ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ
ได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๐

(นายรังสฤษดิ์ เชาวนัสศิริ)

รักษาการในตำแหน่ง

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

รายชื่อหนังสือเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของกระทรวงศึกษาธิการ
ซึ่งกำหนดให้ใช้ในโรงเรียน ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก ๓๘/๒๕๓๑ ลงวันที่
๑๘ มกราคม ๒๕๓๑ และจัดพิมพ์จำหน่ายโดยองค์การค้ำของคุรุสภา

๑. หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม ๑	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๒. หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม ๒	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๓. แบบฝึกการเขียนอักษรไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๔. แบบฝึกคัดภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๕. แบบฝึกคัดคณิตศาสตร์ เล่ม ๑	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๖. แบบฝึกคัดคณิตศาสตร์ เล่ม ๒	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
ฝ่ายวิวก บางพลัดเขตต สุทธิเทพและคูถนนก
๑๘๘ : ๓๑ - ๓๒ (๒)